

Nr 117.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående pension åt daglönarna L. F. Svensson och Ö. A. Runsten; given Stockholms slott den 6 mars 1925.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

P. Albin Hansson.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 6 mars 1925.

Närvarande:

Statsministern SANDLER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden OLSSON, NOTHIN, SVENSSON, HANSSON, LINDERS, LARSSON, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON.

Departementschefen, statsrådet Hansson anför:

Enligt kungörelsen den 25 november 1910 (nr 130, sid. 6), angående pensionering av de vid marinen anställda förmän bland daglönare, sjukvaktare och övriga daglönare, erfordras för rätt att komma i åtnjutande av pension enligt kungörelsen dels en tjänstetid av minst 25 år och dels att antingen hava uppnått 65 levnadsår eller efter uppnådda 60 levnadsår befinnas vara på grund av försvagat hälsotillstånd eller nedsatta krafter mindre tjänlig till arbete vid marinen eller ock efter uppnådd levnadsålder av 55 år befinnas av behörigen styrkt sjukdom vara för framtiden oförmögen till utförande av arbete därstädes. Härvid gäller, att tjänstårsberäkning för den, som antagits i tjänst vid tidigare ålder än 20 år, börjas, sedan han uppnått detta levnadsår, såsom hade antagningen då ägt rum.

Bihang till riksdagens protokoll 1925. 1 saml. 102 häft. (Nr 117—121.) 153 25

I skrivelse till marinförvaltningen den 20 februari 1924 har *varvschefen vid flottans station i Karlskrona* hemställt, att marinförvaltningen ville utverka, att två vid varvet anställda arbetare, nämligen daglönaren vid ekipagedepartementet, förmannen Ludvig Ferdinand Svensson, född den 11 juni 1875, och daglönaren vid artilleridepartementet Oskar Alfred Runsten, född den 5 februari 1876, måtte, oaktat de icke uppnått pensionsberättigande levnadsålder, vid avgång från tjänsten tillerkännas pension från allmänna in- dragningsstaten.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, att förenämnda arbetare i mera än 25 år från 20 års ålder tjänstgjort vid flottan samt att de för framtiden på grund av sinnessjukdom torde vara oförmögna till arbete.

Med överlämnande av varvschefens framställning har *marinförvaltningen* i skrivelse den 3 april 1924 anfört, att det låge i varvschefens hand att låta uppsäga ifrågavarande arbetare till avgång ur varvets tjänst, men att med hänsyn såväl till deras långa tjänstetid vid flottan som därtill, att genom sådan uppsägning de själva samt deras anhöriga komme att berövas existensmedel och i följd därav med all sannolikhet komme att falla fattigvården till last, det icke syntes med rättvisa och billighet överensstämmande att vidtaga sådan åtgärd. Enligt marinförvaltningens åsikt vore det ur statens synpunkt förmånligt, om dessa arbetare kunde erhålla pension, ehuru de i fråga om uppnådd levnadsålder icke fyllde bestämmelserna därför. Marinförvaltningen hemställde därför, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att Svensson och Runsten finge utan hinder därav, att de icke uppnått pensionsberättigande levnadsålder, tilläggas pensioner i enlighet med föreskrifterna i kungörelserna angående pensionering av de vid marinen anställda förmän bland daglönare, sjukvaktare och övriga daglönare den 25 november 1910 och angående pensionsförbättring åt vid marinen anställda daglönare den 24 augusti 1920.

Direktionen över flottans pensionskassa har den 17 juni 1924 yttrat sig i ärendet och därvid anfört, att enligt gällande bestämmelser Svensson och Runsten vore berättigade till pension först från och med månaden näst efter den, uti vilken en var av dem uppnådde 55 levnadsår, eller Svensson från och med juli 1930 och Runsten från och med mars 1931. Pensionsbeloppets storlek för en var av dem vore beroende av den tidpunkt, vid vilken de erhöle avsked ur tjänsten. Direktionen tillstyrkte för sin del marinförvaltningens förslag i ämnet.

I ärendet har *statskontoret* den 8 augusti 1924 avgivit utlåtande och därvid erinrat, att riksdagen i ett flertal fall medgivit, att pension finge utgå till daglönare vid marinen, oaktat de icke uppfyllt stadgade villkor beträffande tjänstetid. Nu ifrågavarande daglönare kunde visserligen räkna en tjänstetid av mera än 25 år, men uppfyllde ej stadgade villkor beträffande levnadsålder. Emellertid vore de på grund av sjukdom otjänliga till arbete och enligt avgivna läkarintyg för framtiden oförmögna till arbete. För be-

fattningshavare, å vilka den civila pensionslagen vore tillämplig, gällde, att, därest de, såsom för framtiden oförmögna till arbete, erhöle avsked före uppnåendet av den för tillträde av pension i regel stadgade levnadsålder, de ägde uppbära hel pension, för den händelse de intjänat det för erhållande av sådan pension stadgade antal tjänstår. I överensstämmelse härmed syntes det vara med billighet överensstämmande, att ifrågavarande daglönare erhöle den pension, som skulle tillkommit dem efter uppnådd pensionsberättigande levnadsålder.

Under åberopande av vad sålunda i ärendet förekommit får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, Departements-
chefen.

att arbetarna vid flottans varv i Karlskrona, förmannen vid ekipagedepartementet Ludvig Ferdinand Svensson och daglönaren vid artilleridepartementet Oskar Alfred Runsten må vid avsked ur tjänsten komma i åtnjutande av pension utan hinder av att de ej uppnått därtill berättigande levnadsålder.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Tor Ericsson-Ärje.

